EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2008/2157(INI)

18.9.2008

NÁVRH SPRÁVY

o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)
(2008/2157(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Javier Moreno Sánchez

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU .....**Error! Bookmark not defined.**

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)
(2008/2157(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o správe o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX (KOM(2008)0067),

– so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o preskúmaní vytvorenia Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR) (KOM(2008)0068),

– so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o príprave ďalších krokov pre riadenie hraníc v Európskej únii (KOM(2008)0069),

– so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004, z 26. októbra 2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie[1],

– so zreteľom na Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle prijatý 7. júla 2008 v Paríži 27 členskými štátmi, ktorý bude schválený na ďalšom zasadaní Európskej rady, ktoré sa uskutoční v októbri 2008,

– so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady z 15. a 16. decembra 2005 o globálnom prístupe k migrácii: prioritné činnosti so zameraním na Afriku a Stredozemie, ktoré sú pripojené k záverom predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady zo 14. a 15. decembra 2006,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje mechanizmus na zriadenie rýchlych pohraničných zásahových tímov[2],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 26. septembra 2007 o prioritách politiky boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu štátnych príslušníkov tretích krajín[3],

– so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj a Výboru pre rozpočet (A6-0000/2008),

[1] Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 30.
[3] Ú. v. EÚ C 219E, 28.8.2008, s. 223.

A. keďže boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, a najmä integrované riadenie všetkých hraníc Európskej únie musia byť súčasťou globálneho a harmonizovaného prístupu k migračným javom, ktorý obsahuje aj organizáciu legálneho prisťahovalectva, integráciu legálnych prisťahovalcov a spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu,

B. keďže tieto migračné javy budú pretrvávať dovtedy, kým budú existovať rozdiely v rozvoji medzi jednotlivými regiónmi sveta, a preto je potrebné organizovať riadenie migračných tokov v synergii s politikami rozvoja a spolupráce s tretími krajinami,

C. keďže dozor na vonkajších hraniciach Únie predstavuje dynamický prvok boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu, ktorý musia sprevádzať doplnkové represívne politiky určené na odstránenie príčin nelegálneho prisťahovalectva, ako sú boj proti nelegálnej práci, najmä prijatím smernice, ktorou sa stanovujú sankcie proti zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín bez povolenia na pobyt, a boj proti sieťam prevádzačov patriacim k organizovanému zločinu,

D. keďže aj keď je kontrola hraníc v právomoci každého členského štátu, pokiaľ ide o jeho časť hranice, migračný tlak na východných a južných hraniciach Európskej únie si vyžaduje prístup v duchu spoločnej zodpovednosti a povinnej solidarity medzi členskými štátmi, aby sa uľahčilo zdieľanie materiálnych a ľudských zdrojov, ktoré možno mobilizovať na boj proti tomuto javu,

E. vítajúc prvé merateľné výsledky agentúry FRONTEX od začatia jej prevádzky v októbri 2005 a vzhľadom na potrebné stanovenie strednodobej a dlhodobej stratégie, ktorá je nevyhnutná v tomto štádiu rozvoja agentúry,

F. keďže táto stratégia by mala byť príležitosťou na preverenie životaschopnosti zásady *„povinnej solidarity“* medzi členskými štátmi (zásada, na ktorú sa odvoláva už v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje mechanizmus na zriadenie rýchlych pohraničných zásahových tímov[1] (systém RABIT – Rapid Border Intervention Teams), ktoré koordinuje kapacity rýchlej reakcie Únie v naliehavých prípadoch) s cieľom zvoliť vhodný spôsob na bezpodmienečné poskytovanie materiálnych zdrojov (uvedených v centrálnych záznamoch dostupného technického vybavenia (CRATE – Centralised Records of Available Technical Equipment)) a ľudských zdrojov potrebných na efektívnu činnosť agentúry,

G. keďže každá činnosť agentúry musí byť v každom prípade v súlade s normami medzinárodného práva, najmä s normami týkajúcimi sa ľudských práv, ľudskej dôstojnosti a utečencov, najmä práva na azyl, a zásady nevyhostenia,

H. keďže agentúra bude musieť vo všetkých svojich činnostiach zohľadniť potrebu prijať opatrenia a použiť prostriedky potrebné na rešpektovanie najzraniteľnejších osôb, žien a detí, a najmä maloletých osôb bez sprievodu a postihnutých osôb,

I. keďže humanitárny aspekt činnosti agentúry FRONTEX musí byť posilnený maximálnou právnou istotou, tak v rámci záchranných akcií, ktoré má uskutočniť, ako aj v rámci operácií v prípade navracania osôb, do ktorých sa bude musieť zapojiť,

[1] Ú. v. ES L 199, 31.7.2007, s. 30.

J. keďže vzhľadom na jej úspech by bolo vhodné pokračovať vo vzdelávacej činnosti špecializovaných pracovníkov zapojených do fungovania agentúry FRONTEX, ale najmä by sa mala rozšíriť na pracovníkov tretích krajín, ktorí každodenne spolupracujú s agentúrou,

1. vyzýva členské štáty, aby zvážili globálny prístup k problematike migrácie, ktorý by rovnako energicky urýchlil posilnenie kontrol na hraniciach Únie, boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu a návrat cudzincov s nelegálnym pobytom do ich krajiny pôvodu, boj proti nelegálnej práci a obchodovaniu s ľuďmi, ale tiež organizáciu legálneho prisťahovalectva a opatrenia uľahčujúce integráciu nelegálnych prisťahovalcov, posilnenie globálneho partnerstva s tretími krajinami podporujúc pozitívny vzťah medzi migráciou a rozvojom a vytvorenie jednotnej politiky v oblasti práva na azyl na úrovni Spoločenstva,

2. zdôrazňuje, že je dôležité uvedomiť si, že pre agentúru FRONTEX je absolútne nevyhnutné, aby sa mohla spoľahnúť na to, že bude mať k dispozícii prostriedky od členských štátov, pokiaľ ide o jej jednorazové akcie alebo stále misie,

3. žiada členské štáty, aby v tejto súvislosti čo najskôr vytvorili systém „povinnej a neodvolateľnej solidarity“, ktorý by agentúre FRONTEX umožnil pri príprave a uskutočňovaní jej misií odstrániť neistotu, pokiaľ ide o presné množstvo prostriedkov, s ktorými môže v danom čase počítať,

4. žiada, aby sa vo vysoko rizikových oblastiach, najmä na námorných hraniciach, zriadili stále spoločné strážne hliadky, ktoré by boli operatívne po celý rok,

5. vyzýva členské štáty, aby sa čo najskôr zaviazali ku konkretizácii tejto zásady solidarity výrazným zvýšením materiálnych prostriedkov, ktoré poskytnú agentúre, a zabezpečením z praktického hľadiska úplnej dostupnosti týchto prostriedkov,

6. vyzýva agentúru FRONTEX, aby postúpila Rade a Európskemu parlamentu správu s podrobnými údajmi o skutočnom využití a dostupnosti materiálov, ktoré sú uvedené v databáze CRATE, a aby v prípade potreby poukázala na problémy, s ktorými sa stretla,

7. vyzýva členské štáty, aby v prípade pretrvávajúceho nedostatku prostriedkov počítali s rýchlou zmenou objemu rozpočtu agentúry FRONTEX, ktorá jej umožní požičanie alebo obstaranie vlastného materiálu na plnenie úloh,

8. pripomína, že Európsky parlament ako rozpočtový orgán už od zriadenia agentúry FRONTEX zvýšil jej rozpočet a že bude dohliadať na jeho správne plnenie, ako aj na to, aby sa prispôsoboval zmenám v úlohách agentúry,

9. víta úsilie o spoluprácu, ktoré vyvinuli takmer všetky tretie krajiny, s ktorými agentúra FRONTEX dennodenne spolupracuje, a ktoré viedlo k veľmi pozitívnym výsledkom ako napríklad na Kanárskych ostrovoch,

10. nabáda, naopak, tie tretie krajiny, ktoré nespolupracujú v dostatočnej miere alebo nespolupracujú vôbec, aby vyvinuli čo najväčšie úsilie o uľahčenie práce agentúry FRONTEX, najmä zabezpečením efektívnejšej spolupráce svojich útvarov v oblasti prevencie,

11. vyzýva členské štáty, aby umožnili revíziu mandátu agentúry FRONTEX s cieľom odstrániť právne medzery, ktoré by mohli brániť jej činnosti, najmä začlenením presných právnych podmienok pre záchranné operácie na mori a pre pomoc pri operáciách v prípade navracania osôb a možnosti prístupu tretích krajín k jej vybaveniu, konkrétne prostredníctvom pilotných projektov, ktoré by mohli využívať,

12. domnieva sa, že takto rozšírené právomoci agentúry FRONTEX a jej prínos v každodennom boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu by mohli odôvodniť štrukturálny rozvoj jej logistických a administratívnych kapacít pri dodržaní zásady proporcionality,

13. domnieva sa, že aj keď napredovanie prác a vynaložené prostriedky zatiaľ neopodstatňujú vytvorenie väčšieho počtu decentralizovaných agentúr, už teraz by sa mohlo zvážiť vytvorenie dvoch osobitných úradov, jedného pre koordináciu činností na pozemných hraniciach a druhého pre námorné operácie,

14. zdôrazňuje potrebu pokračovať vo vzdelávaní pracovníkov zapojených do činnosti agentúry FRONTEX a po rozšírení mandátu agentúry aj pracovníkov z príslušných tretích krajín, najmä v oblasti námorného práva, azylového práva a základných práv; z tohto dôvodu podporuje agentúru FRONTEX, aby spolupracovala s ostatnými inštitúciami, ako sú Medzinárodný migračný úrad, Agentúra pre základné práva a Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov,

15. víta úvahy Rady o vytvorení systému EUROSUR s cieľom zabezpečiť čo najlepšie využite všetkých kontrolných systémov, najmä rozšírením ich aktuálneho pokrytia, ktoré v súčasnosti zahŕňa iba časť z tých oblastí, kde je potrebné uskutočniť operácie,

16. trvá preto na tom, aby sa začalo čo najskôr s modernizáciou vnútroštátnych systémov kontroly a ich prepojením do siete a aby bola v záujme koherencie agentúra FRONTEX poverená zhromaždením dostupných nástrojov, najmä správou bezpečnej informačnej a koordinačnej siete na internete pre migračné orgány členských štátov (ICONET) a obnovením činnosti Strediska pre informácie, diskusiu a výmenu údajov v súvislosti s prekračovaním hraníc a prisťahovalectvom (CIREFI); trvá tiež na potrebe posilniť spoluprácu agentúry v oblasti analýzy rizika s ostatnými európskymi agentúrami, ako aj s inými medzinárodnými orgánmi a orgánmi tretích krajín zodpovednými za kontrolu hraníc,

17. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že konkrétne potreby orgánov hraničnej kontroly budú náležite zohľadnené vo výskumných činnostiach,

18. trvá na tom, že je dôležité zahrnúť do globálneho systému riadenia hraníc Únie navrhované nové európske systémy na kontrolu hraníc: elektronický systém povoľovania ciest (ESTA – Electronic System for Travel Authorization), systém vstup/výstup, *Fast track*, a iné,

19. vyzýva agentúru FRONTEX, aby vytvorila spoločné prostredie pre zdieľanie údajov medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom optimalizovať zber, analýzu a šírenie týchto citlivých údajov; žiada Európske fórum pre výskum bezpečnosti a inovácie (ESRIF - European Security Research and Innovation Forum), aby prispelo

k plneniu tohto cieľa a aby vo svojej činnosti uprednostňovalo spoločné aplikácie v oblasti zlepšenia a inovácie nástrojov dozoru,

20. vyzýva agentúru, aby informovala Európsky parlament o dohodách, ktoré podpísala s tretími krajinami, a aby zverejnila hodnotiace správy o spoločných operáciách,

21. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Rade Európy, ako aj Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov a Medzinárodnej organizácii pre migráciu.